Gemeente Maastricht

Raadsvergadering: 16 juni 2026
Agendapunt: 16
Besluit: Het raadsvoorstel wordt unaniem vastgesteld. Aldus besloten.

Raadsvoorstel

Gereviseerd raadsvoorstel: In de verordening is artikel 1 ‘Definities’ (opnieuw) ingevoegd. Dit zijn de definities zoals opgenomen in de huidige verordening 2021.

In artikel 2 “Vergoeding voor de werkzaamheden van raadsleden”, is (opnieuw) de bestaande tekst uit de verordening 2021 opgenomen. Hierin wordt geduid wanneer een raadslid wordt aangemerkt als ‘spookraadslid’. (NB. In de toelichting bij dit artikel staat de uitleg van de VNG rondom spookleden.)

Verwijderd zijn twee artikelen v.d. modelverordening die ook in de huidige verordening 2021 worden genoemd, maar waarvan geen gebruik is gemaakt. Deze artikelen zijn in de voorgestelde verordening 2026 vermeld als “niet van toepassing”. Omdat van deze artikelen ook nu géén gebruik wordt gemaakt, worden deze artikelen definitief niet meer vermeld in de verordening.

Als gevolg van bovengenoemde wijzigingen zijn de artikelen opnieuw doorgenummerd. De artikelsgewijze toelichting onder de verordening, is met dit alles in overeenstemming gebracht.

Van:	Burgemeester en Wethouders
Aan:	Gemeenteraad
Collegevergadering:	n.v.t.
Domeinvergadering:	9 juni 2026
Portefeuillehouder:	Burgemeester Hillenaar
Opsteller:	Thijs Duchateau
E-mail adres	Thijs.Duchateau@maastricht.nl
Telefoonnummer	06-25321407
Afdeling:	Mens en Organisatie
Volgnummer:	52-2026
Registratienummer	2026.01822
Raadsvergadering:	16 juni 2026
Openbaarheid	Openbaar

Onderwerp

Wijziging verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht

Samenvatting

De rechtspositie van de raads- en commissieleden (burgerraadsleden) is geregeld in het landelijk geldende ‘Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers’ én de onderliggende ‘Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers’.
Het Rijk heeft het besluit en de regeling geactualiseerd. Zo zijn bedragen geïndexeerd en er zijn enkele beperkte inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

Het rechtspositiebesluit geeft bij een beperkt aantal onderwerpen lokale regelruimte aan gemeenten. Deze lokale bepalingen moeten bij verordening worden vastgesteld. De VNG biedt hiervoor een modelverordening. In de bestaande *‘verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2021’,* is dit VNG-model grotendeels al gevolgd.

De VNG heeft de wijzigingen van het Rijk onlangs verwerkt in de modelverordening, en deze redactioneel en fiscaaltechnisch herzien. Daarom wordt met dit voorstel de geactualiseerde *‘verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2026’,* ter vaststelling aan de Raad voorgelegd. De nieuwe verordening is een ingekorte en vereenvoudigde versie van de bestaande verordening, zonder gevolgen voor de rechtspositie. Eerder door de raad, in 2021, gemaakte keuzes om bepaalde bepalingen uit de modelverordening niet over te nemen, worden daarbij ongewijzigd voortgezet.

Beslispunten

De raad besluit:

1. De ‘verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2026’ vast te stellen.
2. De ‘verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2021’ in te trekken.

1. Aanleiding en bevoegdheden

Aanleiding voor dit voorstel is het rijksbesluit tot aanpassing van het ‘Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers’. Vervolgens heeft de VNG de wijzigingen in het rechtspositiebesluit door vertaald in de modelverordening (december 2025). Enkel de Raad is bevoegd tot vaststelling van de verordening.

2. Beoogd effect

Door de actualisering sluit de lokale verordening weer aan bij de landelijke kaders in het rechtspositiebesluit. Daarmee beschikken de raads- en commissieleden over duidelijke en actuele informatie over hun rechtspositie.

3. Argumenten

1.1 De voorgestelde verordening is een vereenvoudiging van de bestaande verordening uit 2021;

Het Rijk heeft in de loop der tijd enkele onderwerpen (dwingend) in het rechtspositiebesluit geregeld. Het gaat hierbij om onderwerpen waarbij gemeenten eerder nog lokale regelruimte hadden, maar waarbij de landelijke praktijk uitwees dat op deze punten regelmatig op lokaal niveau discussie ontstond over de toepassing. Daarom zijn uit de bestaande verordening, artikel 4 *'Reis- en verblijfkosten'* en artikel 5 '*Verzekering raadsleden voor arbeidsongeschiktheid, ouderdom en overlijden'*, inmiddels dwingend geregeld in het rechtspositiebesluit. Dit is ook de reden waarom deze niet meer zijn opgenomen in de modelverordening, en om die reden niet terugkomen in de geactualiseerde verordening 2026. Deze onderwerpen zijn voortaan landelijk geregeld.

1.2 Er is geen sprake van een verslechtering van de rechtspositie;

Hoewel de voorgestelde verordening minder uitgebreid is dan de bestaande verordening uit 2021, heeft dit rechtspositioneel geen effect. Als hierboven aangegeven zijn een aantal thema's inmiddels dwingend in het rechtspositiebesluit geregeld. Verder is kritisch bekeken of bepalingen uit de modelverordening daadwerkelijk van toegevoegde waarde zijn, of dat e.e.a. al voldoende geregeld is in het rechtspositiebesluit. Zo zijn bepalingen uit de modelverordening achterwege gelaten, waarbij enkel bedragen voor vergoedingen uit het rechtspositiebesluit ter verduidelijking worden overgenomen. Opname van deze bepalingen zou de verordening onnodig onderhoudsgevoelig maken. Niet alleen zijn deze vergoedingen al in het rechtspositiebesluit geregeld, ook worden deze vergoedingen in het rechtspositiebesluit regelmatig geïndexeerd.

1.3 De verordening actualiseert en bestendigt eerder gemaakte (politieke) keuzes;

De voorgestelde verordening betreft een actualisatie en vereenvoudiging van de bestaande verordening. Eerder door de raad, in 2021, gemaakte keuzes om bepaalde bepalingen uit de modelverordening niet over te nemen, worden daarbij ongewijzigd voortgezet.

Als voorbeeld kan artikel 8 uit de modelverordening worden genoemd. Dit artikel regelt de optie om een hogere vergoeding vast te stellen voor commissieleden (niet-raadsleden/ burgerleden), voor het bijwonen van commissievergaderingen i.v.m. bijzondere deskundigheid of zwaarte taak.

Een ander voorbeeld is de zgn. loopbaanoriëntatie voor raadsleden, als geregeld in artikel 3.1.8 van het rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers. In dit artikel kan lokaal worden gekozen, om de kosten die raadsleden tijdens het ambt maken om zich te oriënteren op de verdere loopbaan, ten laste van de gemeente te vergoeden. Omdat bij de vaststelling van de bestaande verordening in 2021 al de keuze is gemaakt om deze artikelen niet op te nemen, zijn deze ook niet overgenomen in de nu voorgestelde verordening.

1.4 De bestaande verordening is op één punt in strijd met het rechtspositiebesluit én de modelverordening en vraagt daarom om aanpassing;

De modelverordening regelt in artikel 2 lid 2 een toelage per maand voor raadsleden die lid zijn van een bijzondere commissie (commissie B&V). De grondslag hiervoor is geregeld in artikel 3.1.4 van het rechtspositiebesluit. Bij vaststelling van de bestaande verordening in 2021, is aan dit artikel een aanwezigheidsvereiste toegevoegd. Dit is vastgelegd in artikel 3 lid 2 van de bestaande verordening. Het rechtspositiebesluit regelt echter een vergoeding per maand, niet per bijgewoonde vergadering. Het rechtspositiebesluit biedt géén mogelijkheid aan de Raad om op dit punt lokaal andere afspraken te maken, zoals een aanwezigheidscriterium. Navraag bij het Min. BZK heeft dit bevestigd. Dit is ook de reden waarom de modelverordening van de VNG dit aanwezigheidscriterium niet kent. Omdat het rechtspositiebesluit een bindend karakter heeft (afwijken niet toegestaan), kan het aanwezigheidscriterium niet terugkomen in de voorgestelde verordening.

Voor de duidelijkheid: hoewel het om een toelage per maand gaat, ontvangen de leden van een bijzondere commissie (*commissie B&V, de agendacommissie en de werkgeverscommissie*), de toelage alléén in de maanden dat de commissie daadwerkelijk actief is[1]. In de overige maanden is de commissie 'slapend' en wordt niet uitbetaald. Daarmee is de vergoedingssystematiek voor de leden van een bijzondere commissie, vergelijkbaar met die van de burgerleden. De burgerleden krijgen namelijk een vergoeding '*per bijgewoonde vergadering'.*

[1] "……. *voor de duur van de activiteiten van de commissie per maand": artikel 3.1.4. lid 1 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers.*

4. Kanttekeningen

1.1 Er is op onderdelen steeds minder ruimte voor lokaal maatwerk;

Onderwerpen waarbij het rechtspositiebesluit ruimte laat voor lokale invulling, leiden in de praktijk (landelijk) regelmatig tot politieke discussies. Dit is voor het Rijk aanleiding geweest om onderwerpen steeds vaker dwingend te regelen in het rechtspositiebesluit. Hierdoor zijn deze bepalingen direct van toepassing op alle gemeenten. Gevolg hiervan is dat er minder flexibiliteit in specifieke situaties mogelijk is.

5. Financiën

Vaststelling van de gewijzigde verordening is financieel neutraal.

6. Vervolg

Na vaststelling zijn de geactualiseerde rechtspositieregels van toepassing.

7. Communicatie

De nieuwe ‘Verordening rechtspositie raads- en commissieleden gemeente Maastricht 2026’, zal op voor de gemeente gebruikelijke wijze worden gecommuniceerd.

8. Bijlage

Bijlage 1 Geactualiseerde verordening rechtspositie raads- en commissie leden 2026

Bijlage 2 Modelverordening VNG met artikelsgewijze opmerkingen

Namens het presidium,

de secretaris, de voorzitter,

dhr. P. Peeters dhr. J.E.M. Gorren

Raadsbesluit

Bijlage 1

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het raadsvoorstel d.d. 28 mei 2026 Afdeling, Mens en Organisatie, registratienummer 2026.01822;

gelet op de ‘Verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2021’ en de Modelverordening VNG;

BESLUIT:

1. De ‘verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2026’ vast te stellen.
2. De ‘verordening rechtspositie raads- en commissieleden Maastricht 2021’ in te trekken.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 16 juni 2026.

de griffier,

ValidSigned door - P. Peeters
op 24-06-2026

de voorzitter,

ValidSigned door - W. Hillenaar
op 24-06-2026